

Ajuntament
de Barcelona

PATRIMONI DE GRÀCIA

INFORME DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA
RESULTATS DE LA SESSIÓ DE CONSTITUCIÓ
DE LA COMISSIÓ DE SEGUIMENT

04 DE JUNY DE 2019

Direcció i elaboració del document:

Direcció de Comunicació i
Participació Ecologia Urbana

Introducció

El districte de Gràcia, amb una superfície de 418,6 hectàrees, es va desenvolupar de forma intensiva durant la segona meitat del s. XIX, amb un teixit característic format per unitats urbanitzades al voltant de places connectades per carrers rectes però no gaire amples. D'altra banda, el barri de la Salut va aprofitar una ubicació excepcional i assolida per ubicar casetes d'estiueig, on l'arquitecte Antoni Gaudí va projectar el Park Güell.

Des dels anys 60, però, s'ha produït una progressiva desaparició del teixit tradicional i un canvi important de la imatge de ciutat jardí originària en molts d'aquests indrets. En el context actual, Gràcia aborda la necessitat de protegir el catàleg d'edificis de la Vila de Gràcia i part dels altres barris del districte. El veïnat ha mostrat sempre la voluntat de conservar un patrimoni arquitectònic emblemàtic, que dona personalitat al barri. Alhora, l'Ajuntament busca protegir aquests elements dels moviments d'especulació a què està sotmès tot el teixit residencial de Gràcia.

El desembre de 2018 l'Ajuntament de Barcelona va tramitar una suspensió de llicències per elaborar un estudi patrimonial i urbanístic del barri de la Vila de Gràcia i part dels barris de la Salut, Vallcarca i Camp d'en Grassot i Gràcia Nova. L'objectiu és garantir el manteniment dels valors originals (de conjunts, de paisatge urbà o tipològics i d'ús), i definir unes estratègies d'intervenció que fomentin i estimulin la rehabilitació enfront de la substitució.

Per tal de garantir el manteniment dels valors del teixit antic (valors de conjunts, de paisatge urbà o valors tipològics i d'ús), i definir unes estratègies d'intervenció que fomentin i estimulin la rehabilitació enfront de la substitució, el desembre de 2018 es tramita una suspensió de llicències per elaborar un estudi patrimonial i urbanístic del barri de la Vila de Gràcia i part dels barris de la Salut, Vallcarca i Camp del Grassot i Gràcia Nova i revisar posteriorment, si s'escau, el planejament vigent a l'àmbit de treball.

Amb la voluntat de compartir i debatre els continguts d'aquests treballs, durant els anys 2019 i 2020 es promou un procés de participació amb les entitats, associacions i veïnat de l'àmbit d'actuació, a fi de definir de manera compartida el seu full de ruta urbanístic pels anys vinents.

El present informe recull els resultats de la sessió de constitució de la Comissió de Seguiment del procés participatiu celebrada el passat dia 4 de juny de 2019.

Sessió constitutiva de la Comissió de Seguiment del procés participatiu

Dades bàsiques

Data, hora i lloc: 4 de juny de 2019, a les 18.00h, a la Sala de Pintures, primera planta, de la seu del Districte de Gràcia, Pl. de la Vila de Gràcia, 2.

Convocatòria: la convocatòria de la sessió es va realitzar mitjançant correu electrònic a les entitats i organitzacions que havien presentat la seva candidatura a formar part de la Comissió de Seguiment.

Participants: la sessió va comptar amb la participació de 25 persones, representants de diferents entitats, organitzacions i col·lectius del Districte de Gràcia, així com representants de diferents grups polítics municipals i també representants de diferents organismes municipals vinculats al procés i a l'àmbit d'actuació. Concretament, les següents entitats, personal i representants de grups polítics municipals han assistit a la sessió (per ordre alfabètic):

- Entitats, col·lectius i associacions:

AVV Park Güell-Salut-Sanllehy

Associació veïnal Vila de Gràcia

Plataforma Gràcia cap on vas

Plataforma protegem l'interior d'illa

Plataforma salvem l'alzina i les casetes del carrer Encarnació

Taller d'Història de Gràcia

-Representants dels grups polítics municipals:

Robert Soro (BCN en Comú)

Alba Metge (ERC)

-Personal municipal:

Pere Camps, Districte de Gràcia

Jordi Díaz, Direcció de Patrimoni

Manel Gil, Servei de Participació Ecologia Urbana

Xavier Moreno de Castro, Servei de Participació Ecologia Urbana

Andreu Parera, Democràcia Activa

Joan Pérez Farriols, Direcció de Patrimoni

Jordi Raboso, Districte de Gràcia

Francesc Ragués, Direcció Serveis Planejament

-Altres personal tècnic:

Joan Casadevall, Gabinet del Color. Coordinació de l'estudi de patrimoni

Ramón Romero, Gabinet del Color

Metodologia

La sessió de treball s'ha desenvolupat en dos moments diferenciats:

- Una primera part informativa durant la qual s'ha fet una exposició del context del procés participatiu i s'han presentat els diferents mecanismes i espais d'aquest.

- Una segona part de torn obert de paraules durant la qual s'han recollit valoracions i aportacions de les persones integrants de la Comissió de Seguiment constituïda, en relació al procés participatiu.

Resum de la primera part: presentació del context i de l'estructura, mecanismes i espais del procés participatiu

El Sr. Xavier Moreno de Castro, responsable del Servei de Participació Ciutadana d'Ecologia Urbana de l'Ajuntament de Barcelona dóna la benvinguda a les persones assistents. Inicia la presentació fent un breu recordatori del context en el qual es desenvolupa el procés de participació.

Indica que l'Ajuntament de Barcelona promou aquest procés de participació en el marc de l'estudi del Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic Històric (PEPPAH), així com la posterior redacció de modificació puntual del Pla Especial de Millora, Protecció i Reforma Interior (PEMPRI) de la Vila de Gràcia.

El Sr. Joan Casadevall pren la paraula per presentar breument la metodologia de treball que han estat desenvolupant els diferents equips tècnics que sota la seva coordinació han realitzat el treball de camp de l'estudi de patrimoni en els diferents àmbits de l'estudi.

A continuació en Xavier Moreno ha passat a explicar el procés participatiu, indicant els objectius, espais i mecanismes ja desenvolupats i els que està previst desenvolupar. Indica que el procés participatiu es desenvolupa en paral·lel a l'estudi de patrimoni i la tramitació.

Els objectius del procés són divulgar els treballs tècnics en relació a la protecció del Patrimoni de Gràcia; facilitar el recull d'informació i propostes sobre els àmbits d'actuació que permeti complementar els resultats de l'estudi patrimonial d'acord amb una valoració tècnica prèvia; promoure un debat ciutadà que incorpori la visió del veïnat sobre les propostes tècniques plantejades; i facilitar el seguiment del procés.

Seguidament ha passat a explicar que atès que es tracta d'un procés participatiu del reglament de participació, és necessari convocar una comissió de seguiment que abordi el debat sobre com desenvolupar la participació en relació al projecte. La Comissió està formada per ciutadania i personal tècnic. Es proposa una composició reduïda, amb 3 -5 entitats que tinguin interès a implicar-se en aquest treball de seguiment del procés de participació. Es dóna per constituïda la Comissió de Seguiment del procés amb la incorporació de diferents persones en representació de les següents entitats: AVV Park Güell-Salut-Sanllehy, Associació veïnal Vila de Gràcia, Plataforma Gràcia cap on vas, Plataforma protegem l'interior d'illa, Plataforma salvem l'alzina i les casetes del carrer Encarnació, Taller d'Història de Gràcia.

A continuació fa un recordatori de les funcions de la Comissió de Seguiment:

- a) Emetre opinió sobre els instruments i la metodologia concreta de debat proposats, suggerir les modificacions que consideri convenientes i emetre informe. A aquests efectes pot demanar opinió a la Comissió Assessora dels processos participatius.
- b) Fer el seguiment del funcionament i l'eficàcia dels instruments de debat i recomanar millores.

c) Emetre informe sobre les esmenes presentades pels participants en els instruments de debat respecte dels resums formalitzats en les actes de les sessions.

d) Conèixer i debatre l'informe de resultats del procés i afegir-hi suggeriments o millores.

e) Les altres que es deriven del Reglament de participació ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona i les que se li encomanin amb el decret d'aprovació del procés o posteriorment.

Per últim ha explicat l'estructura, espais participatius i mecanismes de difusió que es preveu dur a terme durant el procés, que es desenvolupen de manera paral·lela als treballs de revisió patrimonial:

- Tramitació administrativa del procés
- Presentació del procés a les entitats dels àmbits d'actuació. 25 de març de 2019
- Espai de Seguiment: Constitució Comissió de Seguiment. 4 de juny de 2019
- Elements de difusió:
 - Distribució de 50 cartells als TAM's del Districte de Gràcia i equipaments públics
 - Distribució de 2.000 flyers als següents equipaments: Seu Districte de Gràcia-Oficina Atenció ciutadana, Biblioteques: Jaume Fuster, Vila de Gràcia i M.Antonieta Cot (Vallcarca, Espai jove La Fontana, Centre cultural La Violeta; Centre Artesà Tradicionàrius, Centre cívic La Violeta, Centre cívic El Coll-La Bruguera
 - Presència a les xarxes socials
 - Decidim.barcelona, <https://www.decidim.barcelona/processes/patrimonigracia>
- Canals de recollida d'informació:
 - Fites de la memòria a <https://www.decidim.barcelona/processes/patrimonigracia/f/3255/>
 - Mapa Bcn + Sostenible
- Espais de participació:
 - Sessions informatives i deliberatives obertes a les entitats i veïnat mobilitzades per presentar i debatre els resultats de l'estudi de patrimoni i la proposta tècnica
- Altres possibles accions a desenvolupar: Itineraris de diagnosi pels àmbits d'intervenció, Sessions informatives a centres educatius i a espais de participació formal dels barris, Exposició temporal dels resultats de l'estudi patrimonial

Resum del torn obert de paraules

Un cop finalitzada l'exposició de caràcter informatiu s'ha passat a un torn obert de paraules per tal de resoldre dubtes i recollir valoracions o aportacions respecte al procés plantejat.

- En relació als agents convocats a la Comissió de Seguiment, el Sr. Antoni Ramon manifesta que troba a faltar a representants de Salvem l'Alzina i d'entitats de Vallcarca, vinculades amb la preservació del patrimoni, el Grup d'Estudis del Coll- Vallcarca i Observatori de Vallcarca, i demana fer un esforç al respecte. Es constata que Salvem l'Alzina i l'Observatori de Vallcarca havia estat inclòs en les convocatòries inicials i se'ls va oferir l'oportunitat d'incorporar-se a la Comissió de Seguiment. La representant de Salvem l'Alzina indica que ella no té constància d'haver rebut la convocatòria directament, i li ha estat facilitada per altres entitats. Es conclou que es mirarà de revisar els contactes disponibles per fer arribar la informació i les convocatòries.

- La Sra. Alba Metge indica que ha trobat en el mapa d'actors presentat a les següents entitats: Les Colles de cultura (de manera individual), l'Associació de Joves Gitanos de Gràcia, els partits polítics.
- Una representant de la Plataforma protegem l'interior d'illa, proposa que en cas que es faci una exposició itinerant dels resultats de l'estudi de patrimoni, seria interessant que aquesta pogués fer-se arribar a centres educatius dels àmbits.
- Antoni Ramón valora positivament establir espais de contrast amb entitats i veïnat dels resultats inicials de l'estudi patrimonial, a fi de complementar-los amb aportacions respecte de llocs a protegir.
- S'acorda que les aportacions de les entitats es puguin introduir directament a l'espai Fites de la memòria del Decidim. També es poden fer arribar a les persones gestores del procés participatiu a través del correu electrònic procesparticipatiu@bcn.cat Les que es rebin en aquest correu es faran arribar als equips tècnics i també s'introduiran al Decidim.
- Es recullen testimonis de dificultats de caràcter tècnic per vincular-se al Decidim a través del padró, el que implica que no es puguin donar suports a les fitxes introduïdes. S'acorda que es faran arribar a l'equip de suport tècnic del Decidim per tal que resolguin la incidència i que es comunicarà als diferents agents la seva resolució.
- S'acorda que l'espai Fites de la memòria al Decidim estigui obert fins a finals de setembre.
- Es planteja que des de l'Ajuntament es pot donar suport a iniciatives de les entitats per identificar o divulgar elements del patrimoni.
- Es proposa posar a l'abast de les entitats el material de difusió per ampliar la divulgació del procés.

Sense més comentaris es dona per tancada la sessió.